

et „skyldig“ have handlet uden tilstrækkelig rigtig Opfattelse af Bevissspørgsmaalet, idet de retskyndige Dommere finde, at der intet Bevis er, saa ere Dommene berettigede til at forlange, at det skal gaa om igen, at Sagen skal behandles for ny Nævninger og ny Dommere. Men der staar, at hvis disse ny Nævninger komme til samme Resultat, er Sagen færdig, medmindre Dommene enstemmig maatte beslutte at kassere Dommen. Denne Enstemmighed vil jeg for mit Vedkommende ikke gaa ind paa. Jeg vil ikke have, at det Spørgsmaal skal være afhængigt af, om der tilfældigvis skulde sidde i en Domstol en Mand, som sympatiserede for meget med det ene eller det andet politiske Parti, som i det Øjeblik havde bidraget til at faa Dommen, som den blev.

Meget af det, jeg kunde ønske at sige, skal jeg ikke fordybe mig i eller komme ind paa paa Grund af den sene Tid. Men der er dog et enkelt Punkt, jeg vilde gøre en Bemærkning om. Lovforslagets § 16 er omtalt af flere ærede Talere; det er den Paragraf, som gaar ud paa, at man nu skal til at gøre en Mængde Sager og Forretninger, som hidtil have været judicielle, til administrative, saaledes alt, hvad der hedder Fogedforretninger, Auktioner, Skifte osv. Dette have flere Talere udtalt sig imod, og jeg slutter mig ganske til denne Modstand. Jeg vilde betragte det som et Tilbageskridt, saa stort og saa betydeligt, at det vilde ganske stride mod, hvad der maa fordres og kræves. Det, at gøre noget, som lykkelig og vel er blevet judicielt, til administrativt, er jo et Tilbageskridt saa uamaadelig stort, at jeg ikke kan begribe, at man overhovedet kan tænke paa at gøre det. Det regnes endogsaa i Grundloven for at være en af de Ting, man fremfor alt skal være fornøjet over, at man har Domstolene som en af Funktionerne af Statsmagten, som er uafhængig og sikker, og til hvilken Borgerne skulle kunne ty, og saa vil man paa et stort og bredt Omraade, hvor man hidtil har haft Domstolene alene, tage en meget stor Del og lægge det ind under Administrationen! Det vil jeg paa ingen Maade være med til, jeg tror, det vil være aldeles urigtigt at gøre det. Det har jo ogsaa store Vanskeligheder, som allerede omtalt af flere ærede Talere. Hvis nogen skulde have Lyst til at se det paa nærmere Hold og dybere igennem, vil jeg raade dem til at læse en Afhandling i Ugeskrift for Retsvæsen for 29. November f. A. af Prof.

Munch-Petersen ved Københavns Universitet. Der er givet en meget indgaaende Skildring og Undersøgelse af dette Forhold, og jeg maa sige, at det er gjort med stor Dygtighed og stor praktisk Sans og Kendskab til disse Forhold. Jeg henholder mig dertil. Jeg vil heller ikke kunne gaa med til denne Paragraf. Men naar man spørger om, hvad det da egentlig er, som er Grunden til, at man er kommen ind derpaa, saa har den højtærede Justitsminister i Gaar givet os Grundene og omtalt adskillige af disse Grunde, hvoraf, saa vidt jeg ser, den vigtigste er den, at man paa den Maade skulde spare Penge, det vilde blive billigere, og man vilde tillige, som der blev omtalt, kunne undgaa Dommerfuldmægtigene. Det er ganske mærkeligt, hvis det nu, som jeg antager, er Justitsministerens Mening, at det ogsaa er Folketingets Opfattelse, at det skulde være saa rart at undgaa Fuldmægtigene. Jeg gør opmærksom paa, at det Spørgsmaal har mangfoldige Gange foreligget, og man har altid i Folketinget holdt paa Fuldmægtigene som nogle overmaade fortræffelige Mennesker. — Det ere de ogsaa, men de beklæde dog en offentlig Stilling, som kunde og i mange Tilfælde maatte komme i Kollision med deres private Erhverv som Raadgivere for Folk. Jeg ser ikke rettere, end at naar man gjorde det nu, som man burde have gjort for længe siden, og som altid har været hensigtsmæssigt og i Grunden er den eneste rigtige Ordning af dette Forhold, nemlig at ansætte disse Fuldmægtige paa fast Gage og forbyde dem at have private Forretninger, saa bortfalddt hele det Spørgsmaal, saa vilde der ikke længer kunne være Tale om Kollision, og saa vilde man ad den Vej baade billigere og hensigtsmæssigere kunne afhjælpe de Ulemper, der opstaa ved, at Doms kredsene maatte blive ret store ogsaa efter Forslaget, og man havde derimod faa forholdsvi mindre Politikredse. Det kunde man gøre ad denne Vej, men selv om det viser sig, at Reformen koster noget mere ved, at man holder paa de rigtige Grundsatninger, saa mener jeg rigtignok ogsaa, at vil man have en udmærket Ting, som en god Retspleje maa siges at være, saa maa man betale, hvad det koster. Vil man spare paa Pengene og faa noget slet og haltende ud af det, saa gør man sig skyldig i noget urigtigt. Det er som med Militærvæsenet: Vil man forsvare sig og have et Militærvæsen, saa maa man betale, hvad det koster, ellers maa man afskaffe det.